

заради потребността на фолклорното съзнание от непрекъснато възпроизвездство на представите за героично, чийто приемник в немалка степен е образът на хайдутина, особено в по-късните етапи от развитието на хайдушкия фолклор.

В много текстове е точно посочен периода на хайдутуване: „цяло лято ходили“ или много разпространеното: „зиме си пълна с овчари, а лете, горо, с хайдути“. А в един текст хайдушкият годишен цикъл е почти детайлно очертан. Всъщност цялото му съдържание представлява негово описание. В началото на текста е ситуирано времето в края на годишния хайдушки цикъл, когато предстои раззиждането на дружината - „като са есен задава“. Войводата разпушта дружината с конкретна заръка към всички хайдути, която от една страна фиксира краят на цикъла, а от друга ги „освобождава“ от специалния им хайдушки статус, за да се върнат към задълженията си като членове на обществото и да участвуват в неговото възпроизвездство - ергените да се сгодят, годениците да се оженят, а женените да „настанят“ булките си. А според традицията годежите и сватбите се правят през зимата, в точно определени периоди от нея.²¹ Така е обозначена смяната на циклите: лято-зима, което в смисъла на хайдушкия фолклор е равно на хайдути-нехайдути. Очерталата се „вътрешна“ бинарна опозиция следва традиционното делене на годината на два големи цикъла- аграрно лято и аграрна зима.²² Хайдушкият цикъл е успореден на лятото и е негов семантичен аналог.

Мисля, че тук има и още нещо важно, което трябва да се отбележи- ергените ще участвуват в любовно-брачни отношения след като са били членове на хайдушка дружина /мъжки воински съюз/. Разбира се, би било пресилено да се правят някакви обобщаващи изводи на базата само на един текст, но е възможно да се предположи наличие на остатъци от стари съмисли, свързани с утвърждаването на зрелостта на момъка чрез посвещението му в хайдутство и участието му в хайдушката дружина. Ако се допусне наличие на такива остатъци, то те във всички случаи са преосмислени и подчинени на новите идеи в хайдушкия фолклор.